Rodna Gruda

Le skupaj bomo lahko dosegli cilje!

Only united can we reach goals!

Objavljeno dne/Published on: 02.05.2013
Avtor članka/Article Author: Blanka Markovič Kocen, foto B. M. K.

Pogum. S to besedo najlaže izrazim vtis ob svojem prvem srečanju z ministrico za Slovence v zamejstvu in po svetu Tino Komel. In potem: mladost. Ta je gotovo tista, ki bo ministrico popeljala med ljudi. V zamejstvu in po svetu. Pa tudi doma. Mnogi so ji očitali italijansko poreklo, sama pa je prepričana, da je to prednost. Ministrica Komelova brez zadržkov spregovori o temah, ki zadevajo slovensko zamejstvo in izseljenstvo, ne izogne se niti odgovorom iz osebnega življenja, vseskozi pa je čutiti za Primorce tako značilno pripravljenost na komunikacijo in zavzetost za delo, ki se ga je namenila opravljati.

Courage. That is the word which best expresses the impression of my first encounter with the minister for Slovene minorities across the world, Tina Komel. And then: youth. This is probably what will take the minister among people in minorities and at home. Many have complained about her Italian origins, but she thinks it is an advantage. Komel speaks about topics regarding Slovene minorities and emmigration without hesitation and willingly answers questions about her personal life. All throughout, her readiness for communication, typical of people from the Primorska region, can be felt and so can her commitment to the work that she has decided to engage in.

Tina Komel, ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu: »Ko se soočamo s težavami, moramo predvsem biti enotni, imeti skupna stališča, ker le tako pošiljamo v svet pozitiven signal.«

Kakšni so vaši prvi vtisi ob prevzemu ministrske funkcije?

Po slabem mesecu od prevzema ministrske funkcije ugotavljam, da je bilo prvi teden zelo naporno, ker okolje, ljudi, zaposlene na Uradu, šele spoznavaš, a potrebovali smo zelo kratek čas, da smo začeli normalno delati. Imeli smo že prvi obisk krovnih organizacij in prepričana sem, da smo na pravi poti.

Kako ocenjujete dosedanje delo Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu?

Kot sem povedala že na svoji predstavitvi v Državnem zboru RS, mislim, da sta moja predhodnika, gospa Novak in dr. Žekš, dobro zarisala cilje, ki naj bi jih Urad uresničeval. Želela pa bi, morda spričo svoje mladosti, obstoječim projektom dodati kakšno novost, mogoče spodbuditi mlajše generacije, da bi videli, kaj jim pomenita kultura in jezik, ter razviti sodelovanje z njimi, bodisi v kulturi bodisi v gospodarstvu. Povezovanje in sodelovanje bosta med prednostnimi nalogami.

Kateri bodo najpomembnejši projekti vašega mandata?

Med njimi bo gotovo odprava ideoloških razlik, veliko pozornosti bomo namenjali tudi dvostranskim sporazumom, promociji Slovenije, gospodarstvu in mladim.

Dotakniva se najprej problematike zamejskih Slovencev. Kako jo sami vidite in kje bo potrebnega največ dela?

V drugem aprilskem tednu smo začeli s prvimi srečanji, gostili smo predstavnike krovnih organizacij iz Italije, Avstrije, Madžarske in s Hrvaške. Dotaknili smo se odprtih in perečih zadev, ki jih na žalost srečujemo v vsakdanjem življenju v zamejstvu. Med najpomembnejšimi je gotovo ureditev sistemskega financiranja, opazne so tudi težave, povezane z dvojezičnim šolstvom, vrtci in uresničevanje manjšinske zakonodaje. S krovnimi

organizacijami smo se dogovorili, da bomo določili strategijo reševanja vseh teh težav, nastopili bomo enotno, razvili ustrezen način komunikacije in uresničevali postavljene cilje.

Večkrat ste poudarili, da ste prepričani, da je vaše italijansko poreklo prednost in ne slabost. Kako utemeljujete to svojo trditev?

Ko sem bila imenovana med morebitnimi kandidati za ministrsko mesto, so imeli mnogi pomisleke, ker moje korenine sežejo tako na slovensko kot tudi na italijansko stran. Doma sem iz Kopra, torej iz slovenske Istre, katere posebnost je multikulturnost, saj se tam ne srečujeta samo dve, ampak celo tri kulture, to so slovenska, italijanska in hrvaška. Temu sprva nisem namenjala velike pozornosti, ko pa so ti očitki postajali glasnejši, sem odgovorila s pojasnilom, da italijanska narodnost zame ni pomanjkljivost, temveč prednost. Smo v letu 2013, ko se lahko zelo preprosto odločimo, da gremo, denimo, študirat v tujino, zato ne vidim razloga, zakaj ne bi sprejeli nekoga, ki je odraščal ne samo v eni, temveč vsaj v dveh ali celo treh kulturah... Tu ne vidim nič spornega. Ker zelo dobro razumem, kaj pomeni biti del manjšine, tudi vem, na kakšen način je treba vzpostaviti komunikacijo, ki je potrebna, da bi prišli do določenih rešitev.

Če se tu ustaviva: kakšno komunikacijo je torej treba vzpostaviti?

Manjšinska problematika je vedno bila in vedno bo. Ljudje preprosto ne razumejo, kaj pomeni biti del manjše skupine, ki je velikokrat predmet posmehovanja. Veliko dela je potrebnega na samopromociji, da bi se ljudje v matični državi in zunaj nje začeli zavedati, da je manjšina lahko samo prednost, nikakor pa ne pomanjkljivost. Tega se po mojem mnenju bolj zavedajo mlajše generacije, ki so zrasle v multikulturnem okolju, zato mogoče lažje steče komunikacija z njimi.

Med prednostnimi nalogami omenjate tudi ureditev manjšinske politike. Kakšna pa je ta v Sloveniji v primerjavi z Italijo, recimo, ki jo najbolje poznate?

Republika Slovenija ima zelo dobro, ne pa tudi povsem urejeno manjšinsko politiko. Nekatere težave so prisotne tako med slovensko manjšino v Italiji kot za italijansko in madžarsko manjšino v Sloveniji. Težave so zelo podobne, povedati pa je treba, da se Slovenija zelo zavzema za manjšine, tako v republiki Sloveniji kot zunaj nje.

Kako načrtujete svoje delo na področju Slovencev po svetu? Zaradi varčevanja bodo vaši obiski pri rojakih po svetu gotovo nekoliko okrnjeni...

Vodenje Urada smo prevzeli po enem letu prejšnje vlade, a moja predhodnica Ljudmila Novak je načrtovala delo za celoten mandat. In ker je predsednica vlade Alenka Bratušek napovedala, da bo po enem letu v državnem zboru preverila zaupnico, smo se odločili, da načrta, ki ga je imela prejšnja ministrica, med drugim tudi obisk Avstralije, ne bomo bistveno spreminjali.

Delo z mladimi je bilo v obeh prejšnjih mandatih močno v ospredju. Povedali ste, da mu boste tudi sami namenjali veliko pozornosti. Katera bodo vaša izhodišča pri tem?

Prepričana sem, da so mlajše generacije ključnega pomena pri uresničevanju naših ciljev. Zelo bi si želela, da bi mlajšo generacijo, ki lažje potuje, sprejema spremembe, jih vidi na drugačen način, povezala s Slovenijo, tako na področju kulture kot gospodarstva. Zelo pomembno pri tem pa je, kakšen signal daje Slovenija v tujino. Predvsem mora v celoti izboljšati finančni in gospodarski položaj, da postanemo nekoliko bolj privlačni za mlajše generacije, da bi se vračale v Slovenijo. To nameravamo spodbujati.

Že v mandatu ministra Žekša je nastala strategija dela z mladimi, ki so jo prevzeli tudi v prejšnjem mandatu. Jo boste nadaljevali?

Mislim, da je ta strategija zelo dobro zarisana in prepričana sem, da jo bomo uspešno nadaljevali.

Kako boste razpolagali z okrnjenimi proračunskimi sredstvi?

Če bi začeli pred letom dni in na novo določili, kako in kaj, bi bilo verjetno marsikaj drugače, ampak ker sem Urad šele prevzela, se moramo glede finančnih sredstev prilagoditi temu, kar je bilo doslej opravljeno. Sredstev

res ni veliko, naredili pa bomo vse, da bo za Slovence zunaj meja Slovenije najboljše. Potrebno pa bo tudi veliko razumevanja drugih držav, ki morajo del odgovornosti in finančnega bremena prevzeti nase.

Kako boste sodelovali s Komisijo DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, katere podpredsednica ste bili do prevzema ministrske funkcije?

Mislim, da zelo dobro, saj smo se s člani komisije dogovorili za redna srečanja, pred kratkim smo imeli na Uradu prvi tak obisk. To je bil prvi spoznavni sestanek, člani komisije so spoznali Urad in njegovo delo, sodelavce.... Sama te možnosti kot podpredsednica komisije nisem imela, zato sem prepričana, da je pametno začeti drugačen način komunikacije. Obisk je trajal dve uri, članom komisije sem pojasnila, kako bomo nadaljevali z delom, kaj so mi povedali predstavniki krovnih organizacij iz zamejstva in odločili smo se, da bomo tak način komunikacije nadaljevali. Imeli bomo skupen dialog, ne samo z mano, temveč z vsemi zaposlenimi na Uradu, kar je zelo pomembno.

Delo ministrice se gotovo precej razlikuje od tistega, ki ste ga opravljali doslej, v Komisiji Državnega zbora RS za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Kako ga usklajujete z osebnim življenjem, glede na to, da gre bolj ali manj za celodnevne obveznosti?

(Smeh...) Težko, čeprav je bilo že doslej naporno. Za razliko od prej pa zdaj vem natančno za ves teden naprej, kako in kaj se bo dogajalo, tako da mogoče lažje načrtujemo kakšne zadeve v domačem krogu. Naporno je, ker neprestano srečuješ ljudi, se pogovarjaš z njimi, kar je seveda velika prednost, ob koncu dneva pa si zaradi ogromnega nabora informacij docela izčrpan. Vsakega posameznika je treba res pozorno poslušati, saj smo tukaj zato, da bi pomagali.

Tudi vas verjetno vsi pozorno poslušamo. Se tega zavedate?

Seveda! Po eni strani je prav, da me pozorno poslušate, rada pa bi, da bi iz mojih besed res razumeli, da želim našim rojakom zunaj Slovenije dobro in da bomo le skupaj lahko dosegli zadane cilje, ki morajo biti enotni.

Ali stanujete v Ljubljani?

Ne, vsak dan se vozim iz Kopra in nazaj. Ne morem zapustiti svojega Kopra! Tisto uro, ko se vozim domov, imam čas premisliti, zbrati številne ideje, ki se rojevajo tudi na omenjenih poteh. Včasih me doma opozarjajo, da prehitro mislim, da se moram malo umiriti...

Gospa ministrica, kakšen bo vaš odnos do medijev, zlasti tistih, ki so namenjeni Slovencem v zamejstvu in po svetu?

Nikoli nisem imela težav z mediji, nadejam se korektnega odnosa tako z ene kot druge strani.

Boste spodbujali razvoj slovenskih medijev, ki so namenjeni Slovencem v zamejstvu in po svetu?

Zagotovo, saj brez medijev ne moremo širiti našega jezika in kulture, poleg tega pa našim rojakom veliko pomenijo. Trenutno imajo slovenski mediji v zamejstvu velike finančne težave, zaradi katerih je njihova usoda negotova. Zelo si želim, da bi nam jih uspelo ohraniti. Trenutno imamo dve konkretni težavi v Italiji: Primorski dnevnik in Novi Matajur. Ne vemo še, kako jih bomo rešili, saj čakamo tudi na to, kaj se bo zgodilo v italijanskem političnem prostoru.

V politiki ste tako rekoč novinka. Kako pa ste prišli vanjo?

Povsem po naključju! G. Zoran Janković, ustanovitelj stranke Pozitivna Slovenija, je iskal kandidate za državnozborske volitve in med drugimi so o morebitni kandidaturi vprašali tudi mene. Preden bi karkoli odgovorila, pa so mi poslali program s prošnjo, naj si ga ogledam in ugotovim, če se z njim strinjam. Menila sem, da gre za prave rešitve in se v enem dnevu, kolikor sem imela časa na voljo, odločila. Tudi v domačem krogu so mi svetovali, naj poskusim. Šlo je za popolno naključje, niti v sanjah nisem pričakovala, da bom prišla v državni zbor!

S čim ste se prej ukvarjali?

Prej sem bila kot komercialistka, odgovorna za mala podjetja, zaposlena v Raifeissen Banki v Kopru, bila pa sem in sem še tudi predsednica ene od italijanskih skupnosti na Obali. Študirala sem v Kopru in končala višjo poslovno šolo.

Kaj bi za konec sporočili našim rojakom?

Ko se soočamo s težavami, moramo predvsem biti enotni, imeti skupna stališča, ker le tako pošiljamo v svet pozitiven signal. Vnovič bi poudarila, da biti del manjšine ne sme biti predmet posmeha, ampak samo prednost, ki lahko tako človeka kot narod obogati.

